

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)

dosarul nr. 2rc-742/17

Judecător: I. Bulhac

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău

Judecători: A. Minciuna, V. Mihaila, V. Sîrbu

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecător
judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță, Iuliana Oprea

examinând recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” și Societatea cu Răspundere Limitată „Asgardan-Grup”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Energoimpex” împotriva Societăților cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” și „Asgardan-Grup”, cu privire la constatarea nulității contractului de antrepriză,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017 prin care nu s-a dat curs cererilor de apel declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” și Societatea cu Răspundere Limitată „Asgardan-Grup”,

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2015, SRL „Arbug-Service” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Asgardan-Grup”, solicitând încasarea datoriei de 69 666, 81 lei.

La 02 octombrie 2015, SRL „Arbug Service” a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea datoriei în sumă de 6 122 245, 57 lei, dobânzii de întârziere de 2 258 185,21 lei; penalității de 1 102 003, 20 lei; prejudiciului material în mărime de 61 152,13 dolari SUA și cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 12 octombrie 2015, cererea de concretizare a pretențiilor depuse de SRL „Arbug Service”, a fost restituită în temeiul art.170 alin. (1) lit. i) CPC.

Prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 octombrie 2015, a fost admis renunțul SRL „Arbug Service” la acțiune, fiind încetat procesul în pricina

civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Arbug Service” împotriva SRL „Asgardan-Grup” cu privire la încasarea datoriei.

La 05 octombrie 2015, SA „Energoimpex” a depus cerere de intervenire în calitate de intervenient principal cu acțiune împotriva SRL „Arbug Service” și SRL „Asgardan-Grup”, solicitând constatarea nulității contractului de antrepriză nr. PS-01 încheiat între SRL „Arbug Service” și SRL „Asgardan-Grup” la 03.01.2012 și a tuturor actelor subsecvente, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 18 ianuarie 2016, SA „Energoimpex” a depus cerere de concretizare, solicitând constatarea nulității contractului de antrepriză nr. PS-01 din 03.01.2012 încheiat între SRL „Arbug-Service” și „Asgardan-Grup” cu anexele Deviz local în valoare de 4 013 665, 54 lei și Deviz local în valoare de 658 580, 03 lei, cu anularea tuturor actelor subsecvente: proces-verbal nr.1 din 2012 în valoare de 4013665,54 lei, proces-verbal nr.2 din 2012 în valoare de 658580,03 lei; facturile fiscale FB 3061121 din 30.11.2012; FB 6575897, FB 6575908, FB 6575899, FB 6575900, FB 6575901, FB 6575902, FB6575903, FB 6575910, FB 6575905, FB 6575906, FB 6575907, FB 6575911, FB 6575912 din 01.12.2014; FB 6575913, FB 6575914 din 30.12.2014 emise de SRL „Arbug-Service”.

Prin încheierea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 22 februarie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, capătul acțiunii SA „Energoimpex” împotriva SRL „Arbug Service” și SRL „Asgardan-Grup” despre constatarea nulității anexelor la contractul de antrepriză, a fost scos de pe rol în temeiul art. 267 lit. k) CPC.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 19 iunie 2017, a fost admisă cererea intervenientului principal SA „Energoimpex”, fiind constatată nulitatea contractului de antrepriză nr. PS-01 din 03 ianuarie 2012, încheiat între SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” și încasat în mod solidar de la SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” cheltuielile de judecată în sumă de 270 lei, ce constituie taxa de stat achitată la depunerea acțiunii.

La 17 iulie 2017, SRL „Asgardan-Grup” a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând concomitent și scutirea de la plata taxei de stat, invocând art. 85 lit. k) CPC, și anume că este o societate fondată de o organizație obștească de invalizi.

La 17 iulie 2017, hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel și de către SRL „Arbug-Service”.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup”, fiindu-le comunicat apelanților despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și, că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile în termenul indicat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite fără examinare. S-a stabilit ședința de soluționare a chestiunii privind

punerea pe rol a cererilor de apel declarate de SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” pentru data de 27 septembrie 2017, ora. 12.30.

La 22 septembrie 2017, SRL „Arbug-Service” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017, cu remiterea cauzei în instanța de apel, de la faza primirii cererii de apel.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată considerând-o ilegală și neîntemeiată.

În acest sens cu referire la art. 123 alin. (2) CPC, învederează că, instanța de apel a ignorat faptul că, prin încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 03 decembrie 2015, cât și încheierea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 22 februarie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2016, a fost stabilit că cerința privind constatarea nulității contractului de antrepriză nr. PS-01 din 03.01.2012, poartă un caracter nepatrimonial, deoarece nu stipulează o sumă contractuală și prin urmare, taxa de stat a fost achitată în mărime de 270 lei.

La 27 septembrie 2017, cerere de recurs a declarat și SRL „Asgardan-Grup”, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017, cu remiterea cauzei în instanța de apel, de la faza primirii cererii de apel.

În susținerea recursului au fost reiterate aceluiași argumente invocate și de către SRL „Arbug-Service”.

Suplimentar, recurentul SRL „Asgardan-Grup”, a indicat că, instanța de apel nu a dat apreciere justă cererii de scutire de la plata taxei de stat, înaintată în temeiul art. 85 lit. k) CPC, având în vedere că este o societate fondată de o organizație obștească de invalizi și are un efectiv de angajați mai mare de 50% cu grad de invaliditate.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea ei.

Colegiul reține că, încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 04 septembrie 2017, fiind recepționată de către recurenți conform avizelor de recepție a scrisorilor recomandate, la 15.09.2017 (f.d.116, 117 Vol III).

Prin urmare, recursurile declarate de către SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup”, la 22 septembrie 2017 și respectiv 27 septembrie 2017, au fost depuse în termenul prevăzut de lege.

Examinând argumentele recursurilor în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup”, urmează a fi admis, casată încheierea instanței de apel, cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău pentru judecare, de la faza de primire a cererilor de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Din materialele dosarului s-a constatat că, la 05 octombrie 2015, SA „Energoimpex” a depus cerere de intervenire în calitate de intervenient principal cu acțiune împotriva SRL „Arbug Service” și SRL „Asgardan-Grup”, solicitând constatarea nulității contractului de antrepriză nr. PS-01 încheiat între SRL „Arbug Service” și SRL „Asgardan-Grup” la 03.01.2012 și a tuturor actelor subsecvente.

Pentru acțiunea înaintată, SA „Energoimpex” a achitat taxa de stat în mărime de 270 lei.

Potrivit încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 decembrie 2015, s-a respins cererea SRL „Asgardan-Grup” privind obligarea SA „Energoimpex” de a achita pe deplin taxa de stat în sumă de 49 730 lei pentru depunerea acțiunii cu caracter patrimonial, ținând cont că la depunerea acțiunii a fost achitată suma de 270 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 19 iunie 2017, a fost admisă cererea intervenientului principal SA „Energoimpex”, fiind constatăată nulitatea contractului de antrepriză nr. PS-01 din 03 ianuarie 2012, încheiat între SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” și încasat în mod solidar de la SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” cheltuielile de judecată în sumă de 270 lei, ce constituie taxa de stat achitată la depunerea acțiunii.

La 17 iulie 2017, SRL „Asgardan-Grup” și SRL „Arbug-Service”, au contestat cu apel hotărârea primei instanțe. Totodată, SRL „Asgardan-Grup” a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat, invocând art. 85 lit. k) CPC, și anume că este o societate fondată de o organizație obștească de invalizi.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup”, fiindu-le comunicat apelanților despre necesitatea lichidării neajunsurilor statuate în prezenta încheiere și, că în cazul în care nu vor lichida neajunsurile în termenul indicat, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și împreună cu toate actele vor fi restituite fără examinare. S-a stabilit ședința de soluționare a chestiunii privind punerea pe rol a cererilor de apel declarate de SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” pentru data de 27 septembrie 2017, ora. 12.30.

La caz, recurenții SRL „Arbug-Service” și SRL „Asgardan-Grup” invocă dezacordul cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017.

Analizând conținutul încheierii contestate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, încheierea instanței de apel emisă în acest sens, este neîntemeiată și nu poate fi menținută.

Potrivit art. 364 alin. (1) CPC, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

Conform art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr 1216 din 03 decembrie 1992, taxa de stat pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești constituie 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri, iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculată din suma contestată.

Corespunzător, instanța de recurs reține că, obiectul prezentului litigiu îl constituie declararea nulității contractului de antrepriză, iar instanța de apel incorect a constatat că acesta are un caracter patrimonial, or, din conținutul contractului nulitatea căruia se solicită nu rezultă valoarea acestuia.

La fel, Colegiul menționează că, potrivit încheierii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 03 decembrie 2015, instanța a reținut că contractul de antrepriză nr. PS-01 din 03.01.2012, este unul patrimonial, însă având în vedere că în conținutul contractului nu a fost indicată valoarea lui, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a respinge cererea SRL „Asgardan-Grup” privind obligarea SA „Energoimpex” de a achita pe deplin taxa de stat la depunerea acțiunii.

Astfel, rezultă că, cerința privind constatarea nulității contractului de antrepriză nr. PS-01 din 03.01.2012, poartă un caracter nepatrimonial, deoarece nu stipulează o sumă contractuală, iar din acest motiv taxa de stat a fost achitată în mărime de 270 lei.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel constatând că cererile de apel sunt depuse fără plata taxei de stat, urma să nu dea curs acestora stabilind mărimea taxei de stat reieșind din taxa de stat achitată în prima instanță.

Așa fiind, se constată că, Curtea de Apel Chișinău, nu a dat importanță normelor procedurale prevăzute de legiuitor, în vederea îndeplinirii acțiunilor pentru o bună și eficientă examinare a cauzei.

În acest sens, prin prisma jurisprudenței Europene a Drepturilor Omului, instanța de recurs notează că, Curtea de nenumărate ori a menționat că accesul la

justiție este pus grav în discuție în cazul în care taxa de stat este fixată într-un quantum excesiv sau facilitățile acordate în acest sens poartă un caracter discriminatoriu, în deosebi atunci când cel care intenționează să se adreseze în justiție este lipsit de resurse financiare.

În contextul celor menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că încheierea recurată este adoptată în contradicție cu normele de drept procedural ce reglementează acțiunile instanței la faza dată a procesului.

Reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursurile, a casa încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017, cu restituirea cauzei spre judecare în instanța de apel, de la faza de primire a cererilor de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admit recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” și Societatea cu Răspundere Limitată „Asgardan-Grup”.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Energoimpex” împotriva Societăților cu Răspundere Limitată „Arbug-Service” și „Asgardan-Grup”, cu privire la constatarea nulității contractului de antrepriză, cu restituirea cauzei în Curtea de Apel Chișinău pentru judecare, de la faza de primire a cererilor de apel.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecător

Ala Cobăneanu

judecători

Ion Druță

Iuliana Oprea